

ŚWIAT BEZ SUPERMARKETÓW?

scenariusze zajęć

ŚWIAT BEZ SUPERMARKETÓW?

bazary

sklepy
spółdzielcze

paczka
od rolnika

**DYSTRYBUCJA
BEZPOŚREDNIA**

gospodarstwa
rolne

targi

kooperatywy
spożywcze

ZAUFANIE I BEZPOŚREDNIA RELACJA

między rolnikiem/producentem żywności a konsumentami

JAK DZIAŁA KOOPERATYWA SPOŻYWCZA?

JEDZ LOKALNIE, MYŚL GLOBALNIE!

TYTUŁ:	Świat bez supermarketów?
WIEK UCZNIÓW/ENNIC:	16-19 lat
PRZEDMIOT:	Dowolny
CZAS:	I część: 45-60 min II część: 45-60 min

Cele:

Uczniowie/uczennice:

- ▶ analizują różne sposoby dystrybucji żywności
- ▶ poznają zrównoważone modele produkcji i dystrybucji żywności, np. kooperatywy spożywcze, rolnictwo wspierane przez społeczność (RWS), formy sprzedaży bezpośredniej
- ▶ rozwijają umiejętności pracy w grupie i dyskusji

Metody:

praca w grupach, burza mózgów, analiza materiałów internetowych

Materiały:

papier do flipchartu, flamastry/kredki, taśma mocująca, laptopy

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

cz. I

Podziel uczniów i uczennice na grupy (max. 4-osobowe). Zadaniem jest wspólna praca nad projektem *Świat bez supermarketów*. Rozdaj grupom papier do flipchartu i flamastry. Zachęć uczniów i uczennice do użycia wyobraźni, a efekty swojej pracy niech zapisują na kartkach w postaci projektów. Wprowadź uczniów i uczennice w temat w następujący sposób:

W związku z upałami i zwiększonym zapotrzebowaniem na prąd (klimatyzacja, chłodzenie itp.) postanowiono wprowadzić nakazy ograniczenia zużycia energii. Doprowadziło to do czasowego zamknięcia dużych zakładów przemysłowych, fabryk i supermarketów, ponieważ z powodu niedoborów prądu nie mogły kontynuować pracy. W przypadku dużych sklepów z żywnością zabrakło prądu nie tylko do oświetlenia czy klimatyzacji – pojawił się problem z zasilaniem lodówek i zamrażarek. Z powodu braków w dostawach prądu supermarkety zamykane są coraz częściej i nie ma gdzie kupować żywności. Wasze zadanie to wymyślić, jak inaczej zorganizować system dystrybucji żywności. Pomyślcie nad każdym etapem: zaopatrzenie (skąd weźmiecie żywność i jakie produkty), transport i dystrybucja (jak będziecie żywność rozwozić i sprzedawać), miejsca sprzedaży żywności, sposób organizacji pracy, klienci i społeczność lokalna. Stwórcie system, w którym myślicie o przyrodzie, rolniku i konsumencie.

Poproś każdą z grup o przedstawienie swojego projektu. Wszystkie projekty zawieście na tablicy lub ścianie w sali. Po prezentacjach zastanówcie się wspólnie:

- › Czy projekty miały elementy wspólne?
- › Czy czymś się różniły?
- › Co braлиście pod uwagę, przygotowując swój projekt?
- › Kto korzystałby na Waszych rozwiązaniach?
- › Czy te projekty mogą być, według Was, zrealizowane w rzeczywistości?

Dlaczego tak/nie?

cz. II

Poproś uczniów i uczennice o zapoznanie się w czasie zajęć ze zrównoważonymi modelami produkcji i dystrybucji żywności na następujących stronach internetowych (każda z grup ma dostęp do komputera i analizuje jedną stronę, może być więcej grup analizujących jedną stronę):

- › Kooperatywy spożywcze: www.dobrze.waw.pl
- › Rolnictwo wspierane przez społeczność: www.wspierajrolnictwo.pl
- › Sprzedaż bezpośrednia przez rolników/producentów: www.odrolnika.pl

Uczniowie i uczennice mają za zadanie odpowiedzieć, w jaki sposób zorganizowane jest pozyskiwanie i dystrybucja żywności w opisanych przykładach, oraz zastanowić się, które pomysły przypominają rozwiązania z ich projektów. Grupy przedstawiają wyniki swojej pracy na forum klasy.

W dyskusji zastanówcie się:

- › Czy te rozwiązania stanowią realną alternatywę dla supermarketów? Dlaczego tak/nie?
- › Które rozwiązania przyczyniają się do rozwoju lokalnego? Czy rozwój lokalny jest ważny? Dlaczego tak/nie?
- › Gdzie trafiają pieniądze konsumenta w obecnym modelu dystrybucji żywności, a gdzie w przypadku organizowania produkcji i sprzedaży żywności na poziomie lokalnym? Które rozwiązania są korzystniejsze dla producentów/sprzedawców/konsumentów w każdym z wariantów? Dlaczego tak/nie?

PODSUMOWANIE:

Mając dostęp do Internetu, sprawdźcie, czy w innych krajach wdraża się podobne rozwiązania. Jak myślicie, czy warto wprowadzać je systemowo?

ŹRÓDŁA INFORMACJI:

Publikacje:

- › *Żywność przyjazna dla klimatu. I inne rozwiązania, dzięki którym możemy chronić klimat*
Marcin Gerwin, Polska Zielona Sieć, 2016
<http://dlaklimatu.pl/zywnosc-przyjazna-dla-klimatu-ksiazka>
- › *Rolnictwo Wspierane przez Społeczność. Partnerstwo między rolnikami a konsumentami*
Instytut Globalnej Odpowiedzialności, 2014
<http://igo.org.pl/przewodnik-rws>
- › *Rolnictwo Wspierane przez Społeczność – przewodnik praktyczny*
<http://wspierajrolnictwo.pl/materialy>

Artykuły:

- › *Alternatywne systemy żywnościowe: rolnictwo wspierane przez społeczność*
<http://dlaklimatu.pl/alternatywne-systemy-zywnosciowe-rolnictwo-wspierane-przez-spolecznosc>
- › *Urban farming alternatywą dla tradycyjnego rolnictwa*
<http://chronmyklimat.pl/wiadomosci/inicjatywy-lokalne/urban-farming-alternatywa-dla-tradycyjnego-rolnictwa>

Filmy:

- › *W koopie siła!*
Polska Zielona Sieć
<http://dlaklimatu.pl/w-koopie-sila>

Strony internetowe:

- › Kooperatywa *Dobrze*
<http://www.dobrze.waw.pl>
- › Rolnictwo Wspierane przez Społeczność
<http://www.wspierajrolnictwo.pl>